

Polrok vo výrobe

Plnenie výrobných úloh v prvom polroku 2020 bolo negatívne ovplyvnené pandémiou koronavírusu

Ing. Martin Domovec
asistent výrobného riaditeľa

Napriek celkovému negatívnemu hodnoteniu prvého polroku je plnenie výrobného plánu v oceliarni ešte stále v plusových číslach. Je to spôsobené podstatným skrátením plánovanej strednej opravy v apríli, spojené s presunutím plánovaných činností na strednú opravu v auguste, a zároveň aj zvýšenými požiadavkami našich odberateľov na kontinuálne odlievajúce bloky počas prvých štyroch mesiacov.

V oceliarni sme za prvý polrok tohto roka prekročili objem výroby stanovený vo finančnom pláne o 6 296 ton. Objem výroby kontinuálne odlievajúcich blokov na predaj sme prekročili o 2 581 ton a objem výroby kontinuálne odlievajúcich blokov pre valcovňu bezšvíkových rúr sme prekročili o 3 715 ton. Pozitívne môžeme hodnotiť vývoj ďalších hlavných ukazovateľov – predváhy a výrobných prestojov. Za prvý polrok 2020 sme prekročili predváhu zhruba o 0,1 kilogramu na tonu a výrobné prestoje sme prekročili o 2,5 percenta.

Aj v prvom polroku 2020 bolo v oceliarni zrealizovaných viacero technologických zmien a inovácií. V rámci vnútropodnikového vývoja sme v praxi odskúšali rôzne varianty liaceho prachu a ponorných trubíc pri odlievaní najmenšieho formátu 105 mm na zariadení pre plynulé odlievajúce ocele. Rovnako sme pristúpili ku skúškam nových typov ubíjajúcich hmôt pre nízkej elektrickej obľúbenej pece. V oceliarni sme aj v prvom polroku 2020 pokračovali v intenzívnej spolupráci s dcérskymi spoločnosťami ŽP VVC s.r.o. a Žiaromat a.s. Vďaka spoločnému projektu s Fakultou materiálov, metalurgie a recyklácie Technickej univerzity v Košiciach sme ďalej pokračovali v riešení problematiky výskumu a vývoja v

oblasti žiaruvzdornej keramiky a zvyšovania kvality ocele štúdiom procesov prúdenia v medzipanve pomocou vodného modelu. V júni sme v spolupráci so ŽP VVC navrhli a prvýkrát úspešne odliali novú akost ocele s označením T5, určenú pre výrobu kotlových, prehrievačových a výmenníkových rúr.

Vo valcovni bezšvíkových rúr sme za prvých šesť mesiacov tohto roka objemový plán prekročili o 6 098 ton. Objem výroby valcovaných rúr na predaj sme prekročili o 1 605 ton, objem výroby vstupných polotovarov pre výrobu presných rúr a oblúkov prekročili približne o 4 493 ton. Napriek kríze spôsobenej pandémiou sme vo valcovni rúr v prvom polroku 2020 dosiahli niekoľko rekordných

výsledkov. Piateho marca, v prvej zmene, sme zaznamenali rekordný počet kusov vyvalcovaných lúp na trati, konkrétne 1467 kusov, a zároveň aj rekordný počet kusov vyvalcovaných rúr na ťahovej redukovni, a to 1472 kusov.

Ďalší rekordný výsledok sme zaznamenali prvého júna. V tento deň sme zo skladov hotovej výroby valcovne rúr vyexpedovali 957 ton rúr a spolu s nakládkou valcovaných rúr uskladnených v ťahárni rúr to bolo celkovo 985 ton. Predváha od začiatku roka je, rovnako ako plnenie výrobných úloh, negatívne ovplyvnená nízkym objemom zákaziek a rozdrobeným sortimentom výroby. Za prvý polrok 2020 sme predváhu prekročili o 1,94 kilogramu na tonu. Ďalším ukazovateľom aktuálnej nepriaznivej situácie sú výrobné prestoje. Za prvý polrok sme výrobné prestoje vo valcovni rúr prekročili zhruba o 4,3 percenta, ale to hlavne z titulu prekroče-

nia technologicky nutných prestojov a zvýšeného počtu prestavieb a zmien akostí ocele. Z pohľadu technologických inovácií môžeme prvý polrok 2020 hodnotiť veľmi pozitívne. V priebehu prvého polroku sme nainštalovali a do skúšobnej prevádzky spustili novú úpravárenskú linku na spracovanie rúr pre vnútropodnikovú spotrebu (lupu pre ťaháreň) v druhej hale valcovne rúr (takzvaný bypass). Táto linka nám umožní realizovať delenie, vyfukovanie a váženie v automatickom cykle a výrazne zníži potrebu manipulácie balíkov medzi jednotlivými halami valcovne rúr, čím prispieje k zvýšenej povrchovej kvalite rúr pre vnútropodnikovú spotrebu. V priebehu prvého polroka pokračovali technické rokovania a prípravy na najvýznamnejšiu investíciu v roku 2020, a to modernizáciu delenia rúr za chladníkom, za

pokračovanie na strane 3

Ilustračné foto: I. Kardhordová

Z obsahu čísla
vyberáme:

Úspešní majú významné posty aj v ŽP a.s.

Absolventi študijných odborov technického zamerania majú veľké predpoklady na budovanie úspešnej kariéry na Slovensku a v zahraničí. S nástupom do pracovnej sféry tak nemajú problém ani študenti z Fakulty materiálov, metalurgie a recyklácie (FMMR) Technickej univerzity v Košiciach (TUKE).

FMMR TUKE

čítajte na strane 2

Letný tábor v Repišti

Aj tento rok pripravili Železiarne Podbrezová letné tábory pre deti našich zamestnancov. Ako prvý sa uskutočnil v dňoch 1. až 15. júla dvojtýždňový tábor v Repišti. Pod záštitou CK Agentúry O.K. Voľný čas, ktorá zabezpečila bohatý program počas celých štrnástich dní, boli deti vo veku šesť až šestnásť rokov ubytované v Chate u daniela.

Železiarne Podbrezová čítajte na strane 4

Železiari pokračujú v sérii víťazstiev

Dňa 7. júla odohrali naši futbalisti ďalší prípravný zápas, keď na domácom trávniku hostili mužstvo FC Petržalka. V 9. minúte prišla prvá šanca zápasu. Z voľného kopu to priamo na bránu vyskúšal Erik Grendel, hosťujúci brankár jeho strelu vyrazil. O minútu neskôr skúsil z uhla prekvapiť petržalského brankára opäť Grendel, tentokrát jeho strelu Sokol spofahlivo chytil. V 15. minúte to už aktívnemu Grendelovi vyšlo, keď sa svojou aktivitou dostal k lopte v šestnástke a hlavou otvoril skóre stretnutia.

FK ŽP

čítajte na strane 8

S Mgr. Janou Volnerovou, vedúcou oddelenia marketingovej komunikácie, Stabilita d.d.s., a.s.

„Situácia sa mení, každý deň sú nové hodnoty a je vidieť výrazný progres“

O. Kleinová
noviny@zelpo.sk

Koronakríza ovplyvnila ekonomiku celého sveta. Ani Doplnková dôchodková spoločnosť STABILITA nie je izolovaná a jej investičné stratégie závisia od situácie na finančných trhoch. Aký bol prvý polrok z pohľadu finančných trhov?

- Prvý polrok 2020 bol z pohľadu finančných trhov najdivokejší, aký si vôbec všetci pamätáme. Nový vírus, ktorý sa od konca minulého roka začal šíriť z Číny, napádal nielen ľudí, ale i finančné trhy. Globál-

na ekonomická aktivita sa prepadla veľmi rýchlo a prudko nadol. Negatívne výhľadky a obavy z budúceho vývoja ekonomiky a prerastania náklady do celosvetovej pandémie vyvolali paniku, ktorej rozmery boli doposiaľ nevídané a predčili aj historické turbulencie spred viac ako dekády, počas finančnej krízy. Dôležité ale je, že aj napriek väčšej panike na finančných trhoch, ako v roku 2008, nepoklesli finančné trhy na rovnaké minimum ako v minulom období, ba dokonca sa k týmto úrovňam ani len nepriblížili. Dôvod je možné hľadať i v skutočnosti, že finančné trhy z dlhodobého hľadiska

kontinuálne rastú, a aj po tak masívnom prepade, aký sme zaznamenali v tomto roku, bolo dno ešte stále „na míle“ vzdialené od minim z roku 2009, a preto pre trhy neznamenajú bolestivú skazu. Dvojciferné výkyvy bývajú síce nepríjemnou, no z času na čas prirodzenou súčasťou. Opäť iba potvrdzujú fakt, že dlhodobosť investovania je tak skutočne jedinou

pokračovanie na strane 2

Vítaz štrnásteho kola čitateľskej súťaže

Vyžrebovali sme víťaza štrnásteho kola čitateľskej súťaže venovanej 180. výročiu založenia podbrezovských železiarní. Žrebovali sme z úspešných riešiteľov, ktorí odpovedali, že výber staveniska pre výstavbu nového závodu sa uskutočnil 11. januára 1956. Správne odpovedala aj Ing. Lucia Budinská z odboru predaja a marketingu. Získava darčkovú tašku, ktorú do súťaže venoval riaditeľ ŽP Gastroservis, s.r.o. Jozef Krella. Výherkyni blahoželáme a cenu si môže prísť prezvziať do redakcie (t.č. 645/2711 resp. 2714).

Úspešní majú významné posty aj v Železiarňach Podbrezová a.s.

Tím FMMR TUKE

Firmy potrebujú absolventov s technickým vzdelaním

Absolventi študijných odborov technického zamerania majú veľké predpoklady na budovanie úspešnej kariéry na Slovensku a v zahraničí. S nástupom do pracovnej sféry tak nemajú problém ani študenti z Fakulty materiálov, metalurgie a recyklácie (FMMR) Technickej univerzity v Košiciach

SimConT – jedno z laboratórií, ktoré bolo vybudované v spolupráci so ŽP Výskumno-vývojovým centrom, s.r.o. a ŽP a.s.

(TUKE).

Technického riaditeľa a člena Predstavenstva Železiární Podbrezová a.s., Ing. Milana Srnku, PhD., sme oslovili s otázkou, aké majú študenti FMMR uplatnenie u jedného z lídrov v rámci európskych a svetových producentov bezvíkových oceľových rúr, s ktorými fakulta úzko spolupracuje. „Momentálne je v spoločnosti ŽP a.s. zamestnaných viac ako päťdesiat absolventov fakulty. Za posledné desaťročie sme prijali do zamestnania ôsmich absolventov denného štúdia. Avšak potreby spoločnosti sú oveľa väčšie, preto sme oslovili našich zamestnancov s možnosťou zvýšenia si kvalifikácie externým štúdiom na fakulte. V roku 2010 a 2011 takto ukončilo štúdium dvadsaťosem našich zamestnancov. Aj v súčasnosti na fakulte študuje štrnásť našich zamestnancov,“ vy-

menúva Milan Srnka, ktorý je tiež absolven-

tom košickej Hutníckej fakulty (od roku 2017 FMMR). Po dobu existencie fakulty sa v železiarňach zamestnalo stodvadsať jej absolventov.

Košickí študenti v manažmente

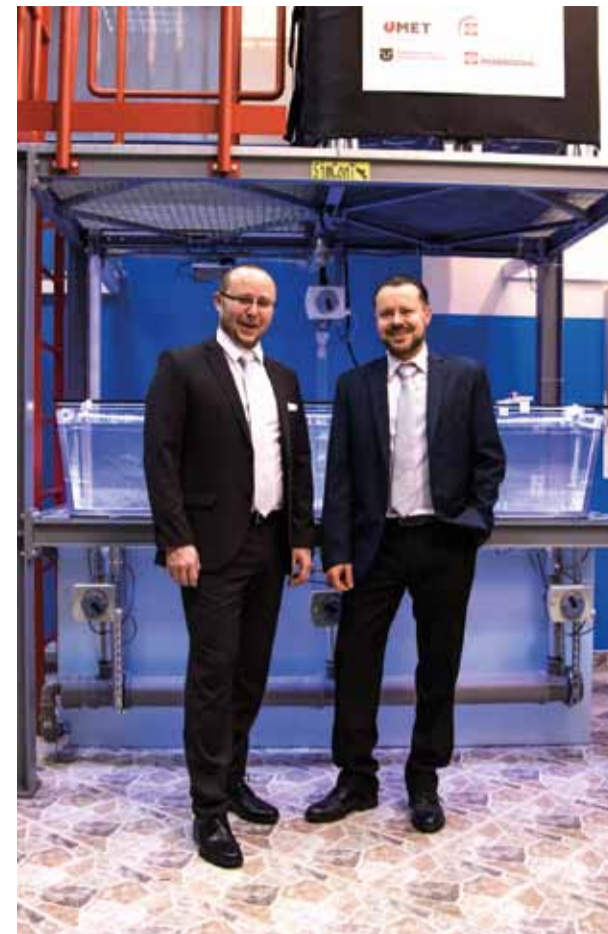
„Absolventi fakulty sú zamestnaní na významných pracovných pozíciách od majstrov, technologov, technických zamestnancov, výskumných zamestnancov, vedúcich výroby, vedúcich prevádzok až po vrcholové vedenie,“ ozrejmjuje technický riaditeľ Milan Srnka.

Predseda Predstavenstva a generálny riaditeľ ŽP, a.s. Ing. Vladimír Soták je rovnako absolventom Hutníckej fakulty. „Železiarne Podbrezová pre svoje fungovanie a technický rozvoj potrebujú, aby na významných pracovných pozíciách boli zamestnaní ľudia s technickým vysokoškolským vzdelaním hutníckeho alebo strojárkeho zamerania. Bez týchto absolventov technických vysokých škôl nie je možné zabezpečiť kontinuitu neustáleho rozvoja firmy. Novodobá vysokoškolská reforma dala možnosť vzniku vysokému počtu škôl humanitného a netechnického zamerania, ktoré spôsobujú nedostatok kvalitných študentov technického zamerania, ktoré je náročné. Bohužiaľ, preto vysoké školy technického zamerania nie sú schopné poskytnúť na pracovný trh požadovaný počet kvalifikovaných odborných zamestnancov,“ hodnotí ďalej Milan Srnka.

Technický riaditeľ zdôrazňuje,

že absolventi FMMR sú dostatočne zruční, tvoriví a majú požadované vedomosti, avšak skutočnými odborníkmi sa stanú až po získaní potrebnej praxe.

„Nájdú sa absolventi s vynikajúcimi, ale aj s priemernými výsledkami. Je potrebné, aby fakulta nepoľavovala v nárokoch na študentov, a tým zabezpečila ich čo najvyššiu kvalitu.“

Od teórie do praxe

Železiarne Podbrezová majú, ako člen Klubu 500, podpísané memorandum o spolupráci s vybranými technickými vysokými školami. Medzi nimi je i TUKE.

„Súčasťou memoranda je aj návrh tém diplomových prác, ktoré sú prínosom pre priemysel. Je veľmi dôležité a podporujeme možnosť študentom umožniť absolvovať praktickú stáž, kde na konkrétnych praktických úlohách môžu využiť svoje teoretické znalosti aj s pomocou skúsených kmeňových zamestnancov.“ Popri výchove

študentov, potenciálnych budúcich zamestnancov železiární, úzko spolupracujú s fakultou aj v oblasti vedy a výskumu. Riešia spoločné vedecko-výskumné projekty. Majú tiež vybudované dve spoločné výskumné pracoviská a v súčasnosti sa uskutočňujú prípravy tretieho laboratória.

Fakulta materiálov, metalurgie a recyklácie

S Mgr. Janou Volnerovou, vedúcou oddelenia marketingovej komunikácie, Stabilita d.d.s., a.s.

„Situácia sa mení, každý deň sú nové hodnoty a je vidieť výrazný progres“

dokončenie zo strany 1

garanciou ziskovosti na finančných trhoch, a aj keď prídu nepredvídateľné okolnosti a prepady, vždy ide len o pohyby prechodné a zväčša krátkodobé. Tento investičný prístup ešte viac podporili kroky centrálnych bánk, ktoré v posledných rokoch fungujú ako záchranná brzda pre finančné trhy a ich reakcie na aktuálnu pandémiu boli viac ako dostatočné. Masívne podporné opatrenia v objemoch niekoľko biliónov eur a stimuly jednotlivých vlád pomohli zastabilizovať finančné trhy a dokonca vyvolali nákupnú horúčku, čo vo veľkej miere pomohlo čiastočne skorigovať väčšinu strát v rekordnom čase. Finančné trhy tak v posledných štyroch mesiacoch zažili jazdu ako na horskej dráhe a víťazmi sa stali tí, čo nespánikárili a dokonca svoje investície v správnom čase pri nízkych úrovniach navýšili.

Korektné kvantifikovať vplyv epidémie na finančné trhy nie je jednoduché, naviac, ak svetové hospodárstvo svoj boj s pandémiou ešte zďaleka nevyhralo a

výhľad je aj napriek podporným krokom stále neistý. Škody, ktoré koronavírus napáchal, bude ekonomika pociťovať pravdepodobne ešte dlho. Ale tak, ako pri každej krízovej udalosti doteraz, sa finančné trhy v budúcnosti opäť otrásu a v smerovaní nahor budú postupne znova prekonávať historické maximá.

Svet ide ďalej a sporiť na dôchodok je to najrozumnejšie, čo môžu mladí urobiť. Sú však takí, čo sledujú dennodenne výnosy a niekedy sú znepokojení.

- Aktuálne výnosy by nemali klientov vôbec znepokojovať a ani nie je potrebné denne ich sledovať.

„Aktuálne výnosy by nemali klientov vôbec znepokojovať a ani nie je potrebné denne ich sledovať.“

93 percent klientov. Situácia sa mení, každý deň sú nové hodnoty a je vidieť výrazný progres. Preto akákoľvek panika a denné monitorovanie nie sú na mieste. Dôležité je sledovať situáciu v čase, keď klient odchádza na dôchodok a tam je rozumné možno počkať pár týž-

dňov, kým bude situácia na trhoch stabilnejšia a priaznivejšia. Na trhoch sa vždy striedali horšie a lepšie obdobia, ale čím skôr začneme sporiť a čím dlhšie sporieme, tým väčšia je šanca zhodnotiť úspory. Nehovoriac už o tom, že ak si klient platí napríklad 15 eur mesačne a zamestnávateľ mu prispieva rovnakou sumou, je to už samo o sebe stopercentné zhodnotenie každý mesiac. Inak by tie príspevky od zamestnávateľa klient vlastne vôbec nedostal. Ak si zároveň uplatní daňovú úľavu, je to ďalších 34,20 ktoré usporí na dani každý

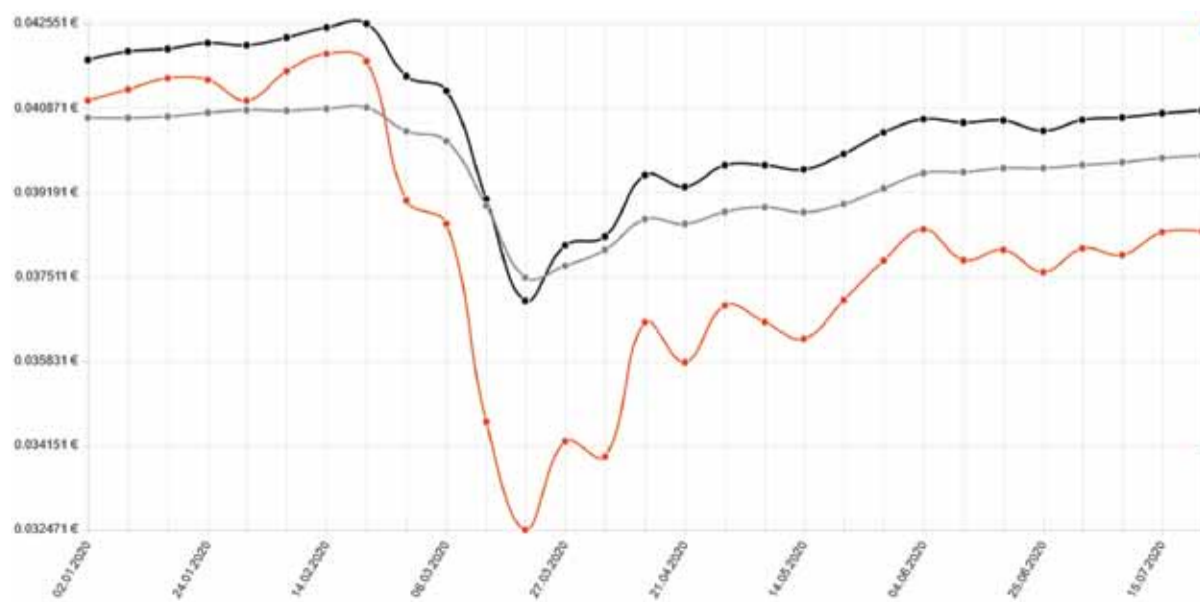
rok. Výhody tohto sporenia sú preto neodškriepiteľné

A prezradíte nám niekoľko čísel z aktuálnej štatistiky?

- K 30. júnu 2020 sme mali uzatvorených 256 261 účastníckych zmlúv a 6 477 zamestnávateľských zmlúv. Výhody tretieho piliera dnes využíva vyše stotisíc klientov vo forme doplnkového dôchodku. Priemerný príspevok mesačne predstavuje 35,02 eura (zamestnanec i zamestnávateľ spolu) a aktuálne spravujeme vo fondoch 360 miliónov eur.

Máte aj nejaké novinky?

- Našou novinkou je Indexový fond, ktorý má momentálne fantastické zhodnotenie. Investičným cieľom Indexového fondu je dosiahnuť nadpriemerných výnosov v dlhodobom horizonte. Fond z tohto dôvodu podstupuje pri investovaní vysokú mieru rizika, ktoré vyplýva z jeho zamerania, investovania do svetových akciových indexov. Investovanie do tohto fondu je preto vhodné najmä pre osoby vo veku od 18 do 45 rokov, respektíve ak ich investičný horizont je minimálne pätnásť rokov.

Vývoj indexového príspevkového fondu v roku 2020.

Zdroj: stabilita.sk

Polrok vo výrobe

Plnenie výrobných úloh v prvom polroku 2020 bolo negatívne ovplyvnené pandemiou koronavírusu

dokončenie zo strany 1

hľnjajúcu výmenu rozbrusovacích píl za tvrdokovové pily, spolu so zmenou logistiky dopravy rúr k defektomatom a následne k deliacim pílam Ohler.

V sortimente presných rúr ťahaných za studena sme za prvých šesť mesiacov tohto roka podkročili objemový plán o 4 066 ton. Pozitívne môžem hodnotiť vývoj predváhy, ktorú sme za prvý polrok 2020 podkročili o 0,28 kilogramu na tonu. Z pohľadu rozdelenia presných rúr podľa účelu použitia môžem konštatovať pokles naplnenosti zákazkami

vo väčšine hlavných výrobných skupín ťahárne rúr – štandardných konštrukčných rúrach, výmenníkových rúrach, rúrach pre automobilový priemysel, kotlových rúrach, aj v rúrach pre hydraulické a pneumatikové rozvody. V sortimente galvanicky pozinkovaných

rúr sme plánovaný objem podkročili o 113 ton. V sortimente presných delených rúr sme plánovaný objem podkročili o 64 ton. Plánovaný objem výroby v sortimente hydraulických rúr sme podkročili o jednu tonu.

“Napriek kríze spôsobenej pandemiou sme vo valcovni rúr v prvom polroku 2020 dosiahli niekoľko rekordných výsledkov. Piateho marca, v prvej zmene, sme zaznamenali rekordný počet kusov vyvalcovaných lúp na trati.

Z pohľadu technologických inovácií a zvyšovania produktivity práce považujem za najdôležitejšiu akciu vybudovanie nového automatizovaného kontrolného roštu v hale č. 12. Toto pracovisko nám umožní kefovania koncov rúr, váženie a cyklovanie rúr v automatickom cykle.

V priebehu prvého polroka pokračovali technické rokovania a prípravy na ďalšiu významnú investíciu v hale č. 11, a to premiestnenie rovnacej a deliacej linky č. 216 a jej dobudovanie o nový vstupný žľab, NDT pracovisko, značenie, kefovanie, váženie a cyklovanie rúr. Táto nová finali-

začná linka bude plne automatická a umožní nám finalizovať rúry s dĺžkou až do 20 metrov.

V sortimente navarovacích oblúkov sme za prvých šesť mesiacov prekročili objemový plán výroby o 161 ton a dosiahnutý objem výroby v sortimente redukcí bol zhodný s objemom stanoveným vo finančnom pláne.

Z uvedených výsledkov je zrejme, že prvý polrok 2020 bol po počiatkom náznačenia oživenia trhu a postupne sa zvyšujúceho objemu zákaziek v prvých štyroch mesiacoch roka, prudko negatívne ovplyvnený celosvetovou pandemiou koronavírusu a s tým súvisiacej hospodárskej recesie v máji a júni. Verím, že dôsledky pandémie budú v druhom polroku 2020 pomaly slabnúť a situácia na európskom aj celosvetovom trhu s hutníckymi výrobkami sa bude postupne zlepšovať.

Hoci dosiahnuté výsledky nie sú pre ŽP a.s. priaznivé, na záver by som sa chcel za ich dosiahnutie poďakovať všetkým zamestnancom výrobného úseku a rovnako aj všetkým zamestnancom ŽP a.s. Každá kríza je zároveň príležitosťou na hlbkovú zmenu technických a technologických riešení a preto verím, že s realizáciou naplánovaných investícií v nasledujúcich rokoch vyjdú ŽP a.s. z tejto krízy posilnenej a konkurencieschopnejšie.

Zo sveta ocele

Zdroj: Ocelárska unie č.5

Českej ekonomike sa nedarí

Podľa odhadov česká ekonomika klesla v prvom štvrtroku 2020 medziročne o dve percentá a medzištvrtročne o 3,3 percenta. Český priemysel sa v apríli prepadol najviac v novodobej histórii, o viac ako o 33 percent. Pokles zaznamenali všetky odvetvia, najviac automobilový priemysel (až o neuveriteľných osemdesiat percent). Z dôvodu veľkej závislosti na tomto sektore to má pre českú ekonomiku veľmi negatívny dopad. Je predpoklad, že priemysel bude oslabený do konca roka, ale masívny aprílový prepád by sa podľa analytikov nemal už do konca roka opakovať. Nebude to však platiť pre oceliarsky priemysel. Dopyt po priemyselných výrobkoch na kľúčových trhoch bude naďalej tlmiť najmä nízka aktivita spotrebiteľov v Českej republike i v zahraničí. Prepád priemyslu a výroby áut korešponduje aj s hlbokým deficitom zahraničného obchodu. Saldo obchodnej bilancie bolo najnižšie od vstupu Českej republiky do Európskej únie.

Začiatok vodíkovej stratégie

V júni sa uskutočnilo verejnú pripomienkovanie základných rysov budúcej vodíkovej stratégie Európskej únie, ktorá bude jedným z pilierov naplnenia navýšených klimatických cieľov pre rok 2030 a klimatickej neutrality EÚ do roku 2050. Hlavný rozmach výroby použitia vodíka predpokladá Komisia práve po roku 2030. Za cieľové ekonomické skupiny, v ktorých transformácii by mal zohrať úlohu vodík, je považované oceliárstvo, chemický priemysel, cementárstvo, doprava a energetický sektor. Hlavná podpora bude smerovaná k takzvanému zelenému vodíku (vodík získaný pomocou energie z OZE, bez emisií oxidu uhličitého (CO₂)). Takzvaný modrý vodík (získaný zo zemného plynu, avšak technológiou zachytávania a ukladania vznikajúceho CO₂ (CCS) či zachytávania a opätovného využitia CO₂, bude pravdepodobne podporovaný prechodne. Dnes je väčšina vodíka vyrábaná priemyselným spôsobom zo zemného plynu, bez zachytávania CO₂ (takzvaný sivý vodík). Táto technológia však pravdepodobne podporovaná nebude. Výroba zeleného vodíka (zhruba štyri percentá celkovej produkcie v EÚ, ktorá predstavuje asi 9,8 milióna ton) i modrého vodíka, je extrémne nákladná a Komisia bude musieť roky zabezpečovať cenovo prijateľné podmienky produkcie a zabezpečiť prostredie pre rozvoj a prenikanie technológií na trhu, vrátane rozvoja potrebnej infraštruktúry. To si bude vyžadovať masívnu finančnú podporu.

Medzinárodná agentúra pre životné prostredie završuje „cestovný plán“ pre oceliárstvo

Medzinárodná agentúra pre životné prostredie (IEA) odštartovala projekt s názvom Steel technology roadmap už v roku 2017, pričom spolupracovala so svetovým oceliarskym združením Worldsteel (jeho úloha spočívala predovšetkým v zadaní, poskytnutí dát a ďalších vstupov a následnom pripomienkovaní). Cieľom plánu je vymedziť možnosti ďalšieho rozvoja svetového oceliárstva, najmä vzhľadom na klimatické výzvy. Dokument má byť predbežne rozdelený do niekoľkých základných kapitol, výroby ocele dnes, budúcnosť oceliárstva (výroba a dopyt po oceli, analýza technologických možností k zníženiu emisií na nulu, pripravenosť, konkurencieschopnosť a potrebné investície). Plán by mal byť zverejnený v septembri 2020. Worldsteel vidí v rámci plánu tri všeobecné ciele, respektíve potreby v rámci ďalšieho rozvoja oceliárstva s cieľom významne znížiť emisie.

1. podpora plošného dosadenia významnej prevádzkovej efektivity na úrovni pätnásť percent najlepších zariadení,
2. vyššie využitie oceleového šrotu,
3. masívny rozvoj a aplikácia revolučných technológií, zohľadňujúcich regionálne podmienky.

Česká republika presadzuje riadne zhodnotenie dopadu uhlíkového poplatku na hraniciach a zvaženie jeho alternatív

V rámci júnových záverov európskej energetickej rady, ktoré vznikli v reakcii na pandemiou COVID-19 a potrebu oživenia a ďalšieho rozvoja energetickej, vytvorila Česká republika spolu s Nemeckom, Belgickom a Maďarskom spoločné prehlásenie, v ktorom zdôrazňujú nutnosť posúdenia možných dopadov zvažovaného mechanizmu uhlíkového poplatku pre dovozcov do EÚ Carbon Border Adjustment (CBA). Členské štáty a Komisia by sa mali zaoberať aj ďalšími nástrojmi k tomuto nástroju, s cieľom ochrániť konkurencieschopnosť európskeho priemyslu, ktorý je znevýhodnený v dôsledku rozdielnych klimatických ambícií a prístupov vo svete. Na prvý návrh Komisie k podobe CBA si ešte počkáme, aj keď Komisia predbežne počíta s príjmami z CBA ako s vlastnými zdrojmi v balíčku nástrojov pre post-pandemické hospodárske oživenie. Už teraz je jasné, že nastavenie CBA bude nesmierne zložitú, predovšetkým vzhľadom na potrebu zabezpečenia prepojenia s pravidlami WTO a dosiahnutiu požadovaného efektu. Aj preto sa nemožno spoliehať na to, že tento mechanizmus bude zavedený rýchlo, fungovať začne okamžite a skutočne účinne ochráni európsky priemysel pred konkurenciou z tretích krajín.

Najvyšší súd v USA zamietol žalobu na dovozný clá na ocel'

Americký inštitút pre medzinárodnú ocel' (AIIS) podal v júni roku 2018 žalobu proti dovozným clám na ocel' vo výške dvadsaťpäť percent, ktorú zaviedli Spojené štáty americké v marci uvedeného roku. AIIS vo svojej žalobe uviedla, že uvalené clá sú protiústavné. Najvyšší súd USA 22. júna 2020 žalobu zamietol. Dovozcovia dúfali, že Najvyšší súd vypočuje ich požiadavky, aj napriek tomu, že americký súd pre medzinárodný obchod už skôr zamietol výzvu dovozcov s odôvodnením, že je viazaný precedensom z roku 1970 Algonguin. Vo svojom odvolaní sa AIIS snažil odlíšiť clá od rozhodnutia súdu v kauze Algonguin. Najvyšší súd však uviedol, že AIIS nepredložil presvedčivé vysvetlenie pre odlišenie dotknutých sadziieb od licenčných poplatkov, ktoré boli dotknuté.

Ďalšie obmedzenia štátu by boli pre podniky likvidačné, na prežitie potrebujú výraznejšiu pomoc

Zdroj: Klub 500

Prípadne ďalšie obmedzenia zo strany štátu, súvisiace so šírením koronavírusu, môžu byť pre viaceré slovenské podniky doslova likvidačné. Poukazujú na to zástupcovia najväčších zamestnávateľov združení v Klube 500.

Vláda preto pri zavádzaní ďalších opatrení musí postupovať citlivo. A to aj preto, že súčasná pomoc od štátu je už v dnešnej situácii podľa Klubu 500 absolútne nedostatočná. Aktuálna výška príspevkov totiž firmám nepokrýva ani náklady na odvody a dane zamestnancov. Klub 500 preto vyzýva vládu SR, aby pri prijímaní ďalších opatrení na zabránenie šírenia pandémie brala do úvahy situáciu, v akej sa podniky ocitli po prvej vlne pandémie a urýchlene pristúpila k navýšeniu podpory a predĺženiu doby pomoci.

Predstavitelia Klubu 500 považujú za nevyhnutné chrániť život a zdravie ľudí, no na druhej strane dodávajú, že prípadné zavedenie došných reštrikcií v budúcom období by malo pre podniky i ekonomiku fatálne následky. Veríme, že aj napriek nedávnym vyjadreniam o potrebe zaviesť prísnejšie opatrenia, budú vlada, aj Ústredný krízový štáb, opatrni. Zástupcovia najväčších zamestnávateľov združení v Klube 500 situáciu na Slovensku i v ďalších krajinách po-

zorne sledujú.

Obmedzenia v dôsledku prvej vlny pandémie dostali mnohé firmy na kolená. Väčšina podnikov je stále v neistote a ďalšie prísne obmedzenia si nemôžu dovoliť. Podľa Klubu 500 podniky vyčerpali svoje rezervy a aj napriek mierne- mu zlepšeniu objemu zákaziek je situácia naďalej kritická. Prioritou preto musí byť ochrana pracovných miest a príprava opatrení na podporu ekonomického rastu. „Potrebujeme vedieť, aké boli prínosy predchádzajúcich opatrení, ale tiež ekonomické straty a všetky konkrétne dôsledky. Akékoľvek nepremyslené sprísňovania, prípadne uzatváranie ekonomiky, obmedzenie migrácie pracovnej sily, ako aj distribúcie tovarov a služieb, by mohli mať nezvratné a katastrofálne následky na mnohé slovenské podniky,“ vysvetľuje Tibor Gregor, výkonný riaditeľ Klubu 500.

Export aj import sa na Slovensku medziročne prepádli o približne 40 percent. Mnohé podniky museli kvôli rozsiahlym obmedzeniam pristúpiť k výrazným škrtom, vrátane redukcii počtu pracovných miest. Priemyslu a službám sa ani po uvoľnení obmedzení nepodarilo úplne spamätať, a to ani napriek príspevkom od štátu. Mnohé firmy siahajú už na dno rezerv a ďalší finančný vankúš nemajú. Klub 500 opakovane zdô-

razňuje, že výšku štátnej pomoci treba zdvojnásobiť.

„Aktuálna výška príspevkov štátnej pomoci pokrýva len zlomok osobných nákladov na zamestnanca. Štátna pomoc po vypuknutí krízy síce zvrátila tie najhoršie scenáre, dnes však podnikom dochádza dych. Navrhujeme zásadným spôsobom zvýšiť kompenzáciu – a to na maximálnu výšku 1 100 eur na zamestnanca. Táto suma by pokrývala necelých 72 percent celkových osobných nákladov, čo by v praxi znamenalo významnú pomoc pre udržanie zamestnanosti,“ vysvetľuje Tibor Gregor, výkonný riaditeľ Klubu 500.

Klub 500 preto vyzýva vládu SR, aby pri prijímaní opatrení za zabránenie šírenia pandémie brala do úvahy situáciu, v akej sa podniky ocitli po prvej vlne pandémie. Klub 500 zároveň verí, že členovia vlády si uvedomia, že vyššia štátna podpora je nevyhnutná a dôležitá pre udržanie pracovných miest, pre ďalšie fungovanie priemyslu, poľnohospodárstva či služieb. Zároveň poukazuje na to, že vláda má stále k dispozícii približne miliardu eur vyčlenenú z eurofondov na boj s koronakrízou.

Závěrečná prezentácia medzinárodných projektov Erasmus+

Projektový tím Erasmus+

Na konci júna sa na pôde Súkromnej spojenej školy Železiarní Podbrezová uskutočnila záverečná prezentácia medzinárodných projektov s názvom „Efektívne učenie, lepšia budúcnosť“ a „Les 3.0 – naše prírodné dedičstvo“, ktoré sú spolufinancované pros-

tedníctvom programu Európskej únie Erasmus+. Tieto projekty pre žiakov prebiehajú v našej škole od roku 2017 a 2018 a nadväzujú na spoluprácu, ktorú učitelia našej školy nadviazali počas zahraničných kurzov v predchádzajúcich rokoch.

Súčasní, ale i bývalí žiaci našej školy prezentovali svoje skúsenos-

Erasmus+ je program Európskej únie, ktorý podporuje aktivity v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy, mládeže a športu počas programového obdobia v rokoch 2014 až 2020

ti, dojmy a zážitky, ktoré nadobudli počas absolvovaných zahraničných mobility v krajinách Európskej únie – v Lotyšsku, Poľsku, Nemecku a na Cypre. Kreatívnym spôsobom sa podelili o to, čo im účasť v projekte priniesla a aký pozitívny dopad to malo na meno našej školy. Veríme, že sme naše publikum zaujali a motivovali ich k podobnej činnosti. Ďakujeme všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom spolupodieľali na realizácii týchto projektov a zabezpečili ich plynulý chod. Tešíme sa na ďalšie podobné aktivity.

Deti strávili nezabudnuteľné dva týždne v Repišti

T. Kubej
noviny@zelpo.sk

Aj tento rok pripravili Železiarne Podbrezová letné tábory pre deti našich zamestnancov. Ako prvý sa uskutočnil v dňoch 1. až 15. júla dvojtýždňový tábor v Repišti.

Pod záštitou CK Agentúry O.K. Voľný čas, ktorá zabezpečila bohatý program počas celých štrnástich dní, boli deti vo veku šesť až šesťnásť rokov ubytované na Chate u Daniela. Každý týždeň bol pre deti pripravený iný program. Témy v tomto roku boli „Lovci z brloha drakov“ a „Hrdinovia hviezdnych svetov – Návrat Padawanov“.

Prvý týždeň, po príchode do tábora a ubytovaní v Chate u Daniela

ka lovca objavil na brehu horskej bystriny blízko brloha dračích zub. Nové proroctvo hovorilo, že ten kto získa sedem dračích zubov, sa stane pánom brloha drakov a získa dračiu silu jeho kráľa. Táto sila mu prinesie neporaziteľnosť a ochranu celého údolia lovcov z brloha drakov.“

V druhej časti programu, počas druhého týždňa, čakal na deti fantasy detský tábor inšpirovaný filmovou ságou Hviezdy vojny. Obsah nového týždňa predstavili animátori deťom hneď na jeho začiatku:

„Hviezdna vojna medzi kadetmi a vírusom XERXES skončila víťazstvom mladých kadetov. Planéta Kryptón sa ubránila a Skylight sa

a zachráni stratenú posádku kadetov.“

Viac o táborových aktivitách v letnom tábore v Repišti nám povedal Ladislav Moško z CK Agentúry O.K. Voľný čas: „V doplnkovom a večernom programe sme zažili kúpanie v táborovom bazéne, športové hry na multifunkčnom ihrisku, veľkú vodnú vojnu, penovú párty, ohnivú veselicu lovcov drakov (úvodná diskotéka s programom), oheň života (táborový oheň s opekaním špekáčikov), nočný lov (večerná zážitková hra), cestu odvahy (nočná hra), hru lovcov kontra draci (zážitková hra) či karneval (maškarná veselica).“

Po návrate z tábora v Repišti sme sa deti opýtali, či už niekedy predtým boli v tomto tábore, ako sa im tento rok páčilo a čo ich zaujalo najviac:

Lucia BAKŠOVÁ, 16 rokov

- Bola som v Repišti druhýkrát a bolo to úplne super, najlepší tábor na svete. Program sme mali rozdelený na dve časti, prvý týždeň boli lovcia drakov a druhý týždeň hviezdne vojny. Vyšlo nám aj počasie, chodili sme sa kúpať a boli sme na rôznych výletoch. Večer boli samozrejme aj nejaké opekačky alebo diskotéky, tie k táborom asi neodmysliteľne patria.

Nina KLESKEŇOVÁ, 15 rokov

- Takisto som bola v tomto tábore druhýkrát, ale naposledy som bola v Repišti pred deviatimi rokmi ako prváčka, tak som si to chcela teraz zopakovať. Za ten čas sa to trochu zmenilo, ale niektoré veci som si pamätala aj z môjho prvého pobytu. Tábor bol perfektný, zažili sme úžasné dva týždne, vyšlo nám počasie a chodili sme sa aj kúpať. Najviac sa mi páčili nočné hry, no chodili sme aj na rôzne prechádzky a mali sme zaujímavé hry.

Christián JURAŠÍK, 15 rokov

- V tomto tábore som bol už tretí rok po sebe a vraciam sa tam preto, lebo ma to stále neomrzelo a je to jednoznačne najlepší tábor, v akom som kedy bol. Bol som tam teraz predposledný rok, budúci už budem posledný, a určite viem, že do Repišťa chcem ísť opäť. Najviac sa mi páčilo, keď sme budovali osady, to bolo určite najlepšie,

Budovanie osád sa deťom páčilo.

Foto: CK Agentúra O.K. Voľný čas

lebo sme pracovali ako kolektív. Fajn boli aj nočné hry.

Miroslava ŤAŽKÁ, 10 rokov

- Bola som v Repišti už minulý rok a keďže sa mi páčilo, šla som do tohto tábora opäť. Bolo tam super a odniesla som si odtiaľ veľa zážitkov. Páčilo sa mi to, keď sme boli v bazéne a hrali sme sa, alebo keď bola zvolávačka a chodili sme von. Teraz sa mi v tábore páčilo viac ako vlni. Chodili sme sa kúpať a chodili sme aj na prechádzky, boli sme napríklad na Zlatom vrchu.

Tamara MŔCIKOVÁ, 15 rokov

- V tomto tábore som už raz

bola, ale bolo to dávnejšie, asi pred piatimi rokmi. Tento rok bolo výborne, bol to asi najlepší tábor, v akom som kedy bola. Páčilo sa mi veľa vecí a je naozaj ťažké vybrať z toho všetkého len jednu.

Alica NEMČOKOVÁ, 13 rokov

- V Repišti som bola šiesty rok po sebe, čiže už to tam celkom poznám a rada sa do tohto tábora vraciam. Za tie roky to viem porovnať a môžem povedať, že tento rok boli asi najlepší animátori. Takisto bol výborný kolektív, takže v tábore bolo veľmi dobre. Najviac sa mi páčilo stavanie osád, ale aj zážitky na izbe.

K letným táborom neodmysliteľne patrí zakladanie táborového ohňa

v nádhernom prostredí severozápadnej časti Štiavnických vrchov, sa deti oboznámili s prvou témou, ktorá bola už na prvý pohľad zaujímavá:

„Kde bolo, tam bolo, bolo raz jedno malé údolie, v ktorom bývali lovcia drakov. Každý rok v lete sa nad údolím prehnala armáda drakov, ktorá občas vystrašila aj samotných lovcov. Stará legenda hovorila, že armáda drakov stále hľadá svojho strateného kráľa, ktorého lovcia zranili pri poslednej výprave, keď bránili údolie proti dračiemu ohňu. Odvtedy kráľa draka nikto už nevidel až do posledného leta. Vtedy syn náčelní-

vydal na cestu domov s celou posádkou kadetov. No na planétu Zem nedorazil. Stratil sa za veľmi záhadných okolností. Miesto skutočného Skylightu pristál na planéte Zem jeho klon bez akejkoľvek posádky. Našťastie palubný denník klonu si uchoval svoju dráhu, takže bolo jasne vidieť, z ktorej časti vesmíru štartoval. Bola to tajomná čierna hviezda, ktorá sa krmila energiou celého vesmíru. Je možné, aby kadeti uviazli v blízkosti hviezd? Na záchrannú misiu však treba skúsených kadetov. Jedine Padawani, učni majstra Yodu, to môžu dokázať. Možno to budeš práve ty, kto sa stane Padawanom

U detí sú obľúbené aj hry v bazéne, napríklad veľká vodná vojna.

Lucia

Nina

Christián

Miroslava

Tamara

Alica

Vrchol s výhľadom na slovenské hory

O. Kleinová
noviny@zelpo.sk

Obľúbenou destináciou pre letnú turistiku je Orava a zaujímavou trasou je Veľký Choč. Je to najvyšší bod Chočských vrchov, ktorý má

nadmorskú výšku 1611 metrov. Dočítali sme sa, že východiskových miest je viac, my sme si vybrali Valaskú Dubovú.

Vraj je najrýchlejšia a nachádza sa len pár kilometrov za Ružomberkom. V strede dediny sme ob-

javili modrú značku, po ktorej sme kráčali asfaltkou a prešli sme do lesa, kráčali sme chvíľku lúkou a zasa lesom. Potom sme nastúpili na nepríjemnú kamenistú cestu, ktorou sme kráčali zhruba dve hodiny.

Bola to nezáživná cesta a veru prichádzali okamihy, kedy nás to už nebavilo a chceli sme sa vrátiť. Ale zrazu sa objavila lúka a boli sme na Strednej Poľane, kde sme už mali trochu širší obzor a pocit, že sme už-už tam. No trvalo to ešte ďalšiu hodinu, a to sme sa museli preorientovať na zelenú značku. Počas tejto hodiny sme asi trikrát chceli cestu vzdať, kráčali sme totiž stále hore a hore a nič. Až zrazu sme sa ocitli na vrchole a v momente sme ocenili, že sme boli vytrvalí a došli až do cieľa.

Naskytl sa nám nádherný výhľad na Západné Tatry, Liptovskú Maru, Nízke Tatry, Veľkú Fatru, Malú Fatru, aj Podtatranskú kotlinu. Vrchol Veľkého Choča má tvar nepravidelnej pyramídy. V momente sme zabudli na nervozitu,

Ak vyjde počasie, výhľad z Choča naozaj stojí za to.

Foto: O. Kleinová

Vrchol Veľkého Choča objektívom O. Kleinovej

ktorá nás sprevádzala počas kráčačia nahor a boli sme šťastní, že sme mali možnosť vidieť tú nádhuru a presvedčiť sa, že je to naozaj najkrajší výhľad, aký sa vám môže v prírode naskytnúť.

Motiváciou hore bol ten sľubovaný zážitok a keďže na tejto túre nemáte v cieľi možnosť občerstviť

sa, na trojhodinovej ceste späť sme sa tešili na ďalší zážitok. Túru sme zakončili občerstvením vo Valaskej Dubovej, pochopiteľne v krčme, v ktorej chytili Juraja Jánošíka. Podľa povesti chytili legendárneho zbojníka v roku 1713 tak, že mu hodili pod nohy hrach. Krčma vznikla rekonštrukciou pôvodnej krčmy.

čitateľská súťažčitateľská súťaž***čitateľská súťaž***čitateľská súťaž***čitateľská súťaž***čitateľská súťaž***čitateľská súťaž***

Zo spomienok bývalého spolupracovníka, ktorý začínal v starej rúrovni

„Nastúpil som v roku 125. výročia vzniku železiarní“

Zhovárala sa O. Kleinová

Písal sa rok 1965. Na futbalovom štadióne v Podbrezovej sa zišli tisíce ľudí, zamestnancov fabriky a ich rodinných príslušníkov, aby spoločne oslávili 125. výročie založenia podbrezovských železiarní. Prišli vzácní hostia, medzi nimi aj Alexander Dubček. Podnikový riaditeľ Anton Kolenička vtedy v slávnostnom príhovore hovoril o plánoch do budúcnosti, o príprave na výstavbu nového závodu na zelenej lúke na Piesku.

Pavol VLČEK nastúpil do podbrezovských železiarní v tom jubilejnom roku. V profesii rovnač odpracoval štyridsaťdva rokov a sto dní. V starobnom dôchodku je trinásť rokov a my sme ho oslovili symbolicky, keď si železiarne pripomínajú svoje 180. výročie.

Prezradíte nám na úvod, prečo chlapec z Osrblia, ktorý sa vyučil v Strojárňach Piesok za sústružníka, celý svoj produktívny život prežil v Podbrezovej? Chceli ste azda pokračovať v tradícii rodiny?

- No, po vyučení som aj začal robiť na Piesku, ale viete ako to je. Bol som ešte mladý, slobodný a keď som sa chcel niekedy aj oženiť, potreboval som si zarobiť. A v Podbrezovej boli platy lepšie ako na Piesku, tak som neváhal. Mal som 1800 korún a to bol veru už slušný peniaz. Z našej rodiny som bol prvý, kto prišiel robiť do Podbrezovej, potom prišiel môj brat, dvojča a teraz tam pracuje aj môj syn vo valcovni bezšvíkových rúr.

Áké bolo vaše prvé pracovisko?

- Nastúpil som do valcovne rúr. Táto prevádzka bola postavená v roku 1930, zariadenie už v čase môjho nástupu nebolo najmodernejšie. Pozostávala z malej dierovacej stolice, na ktorej sa dierovali predvalky a valcovali sa na dvoch pútnických stolicach. Vyvalcované rúry prechádzali v linke cez ťažnú stolicu alebo redukovňu na rovnací stroj. Ja som od začiatku robil rovnača. Robota to bola veru ťažká. Žeravé rúry sme dávali do rovnačky rukami. Mali sme síce rukavice, ale tie dlho nevydržali, tak sme si aj handry okrucali na ruky. Bolo nás v zmene okolo dvadsať. Ale boli sme dobrý kolektív. Vedeli sme, že naša prevádzka už nebude dlho fungovať, že je zastaraná a doba si už žiadala niečo nové. Vo veľkom sa hovorilo o prípravách na výstavbu nového závodu, kde mala byť aj nová valcovňa rúr. Dňa 28. júna 1968 bol položený základný kameň na výstavbu nového závodu na Piesku. V apríli o štyri

roky bola otvorená ťaháreň rúr 1, potom ťaháreň rúr 2 a ako posledná valcovňa rúr s pretlačovacou stolicou, ktorú sme volali pretlačovňa. S dokončením výstavby pretlačovne bola v novembri roku 1978 naša prevádzka odstavená a my sme boli preradení na nový závod. Tam sme sa postupne oboznamovali s novou prevádzkou, ktorá bola svojím riešením, technickými a technologickými parametrami, riadením výpočtovou technikou s maximálnym vylúčením ručnej práce v čase otvorenia, ktoré sa uskutočnilo 25. apríla 1979, na špičkovej európskej úrovni. Pamätám sa, že naši majstri sa chodili najprv učiť do Chomutova a potom zaúčali nás. No, boli sme z toho aj vyplašení, bolo to veľmi náročné zaúčanie, ale kto chcel, ten sa to naučil. Začiatky boli veľmi ťažké, lebo všetko bolo automatizované a neporovnateľné s prácou rovnača v starej prevádzke.

rá partia. Dnes to už asi tak nie je. Ľudia sú uzavretí do seba, nemajú záujem o takéto posedenia. Rád spomínam na Milana Blažičku, Vlasta Longauera, Jožka Chromeka, ale s úctou aj na nášho vrchného majstra Štefana Ballu, bol to veľmi dobrý a múdry človek.

Prežili ste tu celý svoj produktívny život, založili ste si rodinu, vychovali dvoch synov, dnes máte vnúčatá a užívate si zaslúžený dôchodok. Ako ho prežívate?

- Hoci bývame s manželkou v Brezne, veľa času trávim v Osrblí. Celé dni som vonku, kosím a rád som vonku. Keď prišla tá koronakríza, povedali sme si, že čo budeme zavretí v Brezne v byte, podme radšej do Osrblia. A v Brezne som nebol už päť mesiacov. Máme tri vnúčky, jedna z nich žije na Novom Zélande. Kým zdravie ako tak slúži, môžem sa hýbať, som spokojný a užívam si dôchodok. Tých peňazí nie je nazvyš, ale starší človek už k šťastiu veľa nepotrebuje. Len aby sme boli zdraví.

Spomínate si aj na pekné chvíle strávené s kolektívom mimo pracoviska?

- No, chodili sme na rekondičné pobyty. Bol som dvakrát v Brusne a dvakrát v Rajeckých Tepliciach. Bolo to síce povinné, ale chodili sme tam radi. V Rajeckých Tepliciach sa mi veľmi páčilo. Tam sme boli dva týždne. Pamätám sa, že sme z roboty boli aj na výlete v Štiavnicí, ale pravidelne sme sa stretávali na guláši. Boli sme dob-

Čo zažaláte Železiarňam Podbrezová a.s. k jubileu?

- Prajem im, aby prosperovali, nech sa im darí, nech majú dostatok zákaziek. Ak sa bude dariť železiarňam, budú sa mať ľudia na Horehroní dobre. Vždy to tak bolo, aj bude. A všetkým prajem, aby tá korona už navždy odišla a nech sú všetci zdraví.

Priestranstvo pred výstavbou nového závodu v roku 1967.

Foto: archív redakcie

Kupón č. 15

Súťažná otázka č. 15:

Kedy bola otvorená valcovňa bezšvíkových rúr (pretlačovňa)?

Odpoveď:

Meno a priezvisko, os. číslo, prevádzkareň/útvár:

Správne odpovede zasielajte na vystrihnutom kupóne do redakcie Podbrezovana, najneskôr do desiatich dní od vydania aktuálneho čísla.

ZP GASTRO servis, s.r.o.
 P. O. Box 25, 976 81 Podbrezová

Jedálny lístok 27. 7. – 2. 8. 2020

Pondelok

Polievky: terchovská, špenátová so syrovými haluškami, pečivo.

• Ohnivé kuracie stehno orientálne, bulgur • Zemiakové knedličky s údeným mäsom, kapusta • Bravčové mäso Chilli con Carne, ryža, šalát • Dukátové buchtičky s vanilkovým krémom • Plnená bageta kuracím mäsom, so zeleninou.

Utorok

Polievky: šošovicová kyslá, prešporská, pečivo.

• Kuracie prsia s brokolicou a mandľami, zeleninová obloha • Hovädzí rezeň obalovaný, zemiaková kaša, uhorka • Plnený bravčový závitok, tarhoňa, šalát • Hanácke koláče, kakao • Plnená bageta s údeninou.

Streda

Polievky: stupavská zabijačková, francúzska, pečivo.

• Bravčové rebierko s brusnicami a hruškou, ryža • Kuracie stehno na zelenine, štvahané zemiaky s cibuľkou • Hovädzia pečenka sviečková, knedľa • Škoricové osie hniezda, kakao • Plnená bageta s pikantným mäsom.

Štvrtok

Polievky: hovädzia s cestovinou, zeleninová, pečivo.

• Plnená hlávková kapusta, knedľa • Vyprážaný morčací rezeň ovčiarisky, zemiaky, šalát • Bravčové stehno bratislavské, cestovina • Pečené buchty so slivkovým lekvárom • Plnená bageta s údeninou.

Piatok

Polievky: mexická, krupicová so zeleninou, pečivo.

• Sekaný rezeň z bôčika, zemiakový šalát s majonézou • Hovädzie dusené, paradajková omáčka, knedľa • Pečené kuracie stehno zeleninová ryža, kompót • Šúľance s makom • Plnená bageta kuracím mäsom, so zeleninou.

Sobota

Polievka: hrstková, pečivo.

• Pečené kačacie stehno, nátierka z červenej cibule • Bravčový rezeň prírodný, ryža, uhorka • Plnená bageta s údeninou.

Nedeľa

Polievka: mrkvová s pórom, pečivo.

• Vyprážané kuracie stehno, grécky šalát • Hovädzí guláš maďarský, cestovina • Plnená bageta s pikantným mäsom.

Nástrahy, ktoré číhajú v horách počas letných mesiacov

Z internetu spracovala O. Kleinová

V letných obdobiach nie sú búrky ničím nezvyčajným. Búrku a s ňou súvisiace blesky však nie je dobré podceňovať. Aj keď je výskyt priameho zásahu blesku do človeka zriedkavý, väčšinou končí tragicky. Existuje rad možností, ako sa chrániť pred bleskami a znížiť tak riziko úrazu. Ak človek pozná pravidlá, ako sa správať v prírode počas búrky, môže znížiť riziko ohrozenia až na minimum.

Prispôbte sa predpovedi počasia

Ak sa v letnom období chcete vybrať na túru, dobré je brať do úvahy predpoved' počasia. Do vyšších horských polôh choďte radšej v dopoludňajších hodinách, vtedy je počasie stabilnejšie. Cez deň sa vzduch prehreje a riziko zmeny počasia (búrok) sa zvyšuje. Ak aj napriek zlej predpovedi idete na túru, vyberte si trasu bez prechodov cez hrebene a úseky zabezpečené reťazami, kde je riziko úrazu bleskom pravdepodobnejšie. Ak sa počasie začína výrazne meniť k horšiemu, najlepšie je hneď sa vrátiť. Je to väčšia výhra ako dosiahnuť vyšší bod a doplatiť na svoju neopatrnosť.

Ako sa chrániť pred bleskom

Pri pobyte vo voľnej prírode je vhodné všimnúť si svoje okolie. A to predovšetkým formovanie mohutných búrkových mrakov, dusno a silnejúci vietor, vzdialené hrmenie a blýskanie. Vzdialenosť búrky od miesta pobytu je možno ľahko odhadnúť pomocou rýchlosti šírenia sa zvuku, z časového intervalu medzi zbleskom a následným zahrmením. Svetlo sa šíri rýchlosťou 300-tisíc kilometrov za sekundu, je 900-tisíc krát rýchlejšie než zvuk, ktorý sa šíri rýchlosťou 330 metrov za sekundu. Vzdialenosť búrky si ľahko zistíme. Keď zbadáme blesk, začneme počítat sekundy, pokiaľ nebudeme počuť hrom. Jedna sekunda predstavuje 330 metrov, tri sekundy predstavujú jeden kilometer. Hrom je po-

čuť na vzdialenosť zhruba dvadsať kilometrov. Ak do tridsať sekúnd počuť hrmenie od zblesku, predstavuje to vzdialenosť búrky od nás zhruba desať kilometrov. Pri rozdieli od desať sekúnd je búrka už nebezpečne blízko, no i pri intervale od desať do dvadsať sekúnd je situácia už nebezpečná.

Keď sa blíži búrka

Už pri prvých príznakoch blížiaccej sa búrky je potrebné prerušiť všetky a aktivity, obmedziť pohyb v terénoch, ako sú hrebene hôr, opustiť vodnú plochu, vyhľadať vhodný úkryt a v prípade väčšej skupiny sa rozptýliť v priestore (minimálne päť metrov od seba).

Ilustračné foto: pexels.com

Okrem toho je nutné opustiť voľné priestranstvo, na ktorom sme najvyšším bodom, vyhýbať sa osamelým stromom, vyhľadávajúcim veziar, a stúpaním nadzemného vedenia. Naopak, je potrebné v rýchlosti vyhľadať priehlbnu v otvorenom priestranstve alebo hustý les.

Povypínajte všetky vodivé predmety

Počas búrky je treba vypnúť rádiá, mobily, GPS prístroje a vložiť ich do stredy batohu. Do bezpečnej vzdialenosti by sa mali odložiť aj všetky elektricky vodivé predmety. Keď nás búrka zastihne v lese, vyhľadneme si menší strom a vo vzdialenosti od kmeňa zhruba dva metre, v podrepe s nohami pri sebe, prečkáme búrku. V prípade možnosti sa snažíme nohy odizolovať od zeme alebo mať so sebou čo najmenšiu plochu. Počas búrky sa treba vyhýbať chôdzi, jazde na motocykli, bicykli a podobne, plávaniu vo vode a používaniu daždníka.

Čo robiť počas búrky v budove

Pokiaľ sú budovy vybavené ochranou pred bleskom a prepätím podľa najnovších technických poznatkov, nepredstavujú blesky v zásade žiadne nebezpečenstvo pre človeka, ani pre inštalované technické zariadenie. Počas búrky je vhodné vytrhnúť sieťové antény a dátové vidlice zo zásuviek, hlavne drahých elektronických prístrojov (televízne prijímače, audio prístroje, počítače a podobne), nedotýkať sa kovových a vodovodných potrubí pri tečúcej vode. Počas búrky je veľmi nebezpečné zdržiavať sa v blízkosti zvodov bleskozvodov.

Búrka pri jazde automobilom

Automobil je podobne ako lietadlo, „prototypom“ Faradayovej klietky, ktorá poskytuje vnútornej posádke určitú ochranu pred zásahom blesku. Nemusí tomu byť tak vždy. Nebezpečenstvo jazdy v búrke môže byť aj nepriame, môže vás ohroziť spadnutý strom na ceste, oslnenie prudkým zbleskom výboja, ohlušenie hromu. Dôležité je dávať si pozor pri prejazde križovatkou alebo cez železničné priecestie, kedy môže byť signalizácia poškodená.

Prvá pomoc pri zásahu bleskom

Blesk je optický jav, ktorý sprevádza náhly výboj atmosférickej elektriny. Jeho dráhu nedokážeme odhadnúť. Človeku, ktorého zasiahol blesk, je potrebné čo najrýchlejšie poskytnúť prvú pomoc. Musíte sa však presvedčiť, že nebezpečenstvo pominulo, aby ste sa sami nevystavili riziku. V prípade, že je postihnutá osoba po zásahu pri vedomí, pravdepodobnosť, že prežije, je vysoká. A preto musíte zistiť stav základných životných funkcií, dýchanie a činnosť srdca. Ak človek nejavy známky života, okamžite privolať pomoc a začať s oživením. Následne ošetríte prípadné poranenia a popáleniny. Vykonajte protišokové opatrenia. Do príchodu záchranárov postihnutú osobu oživujte, resp. sledujte stav jej základných životných funkcií.

Aj komáre môžu prenášať závažné ochorenia

M. Tolnayová
 RÚVZ B. Bystrica

Klimatické zmeny a intenzívna medzinárodná doprava zapríčinili v rámci Európy rozšírenie exotických druhov komárov, ktoré môžu prenášať pôvodcov závažných ochorení. Takými sú druhy komára tigraného, ktorý prenáša pôvodcov rôznych ochorení. Za ostatné roky sa tento komár rozšíril až do polovice Francúzska.

Na našom území bola prvýkrát potvrdená prítomnosť druhu komára tigraného v roku 2012, odvtedy sa však jeho výskyt zaznamenáva zriedka. Výskyt druhov tigraného komára bol potvrdený aj v susednom Česku, Rakúsku a Maďarsku. Treba upozorniť, že na rozdiel od komára pisklavého, ko-

már tigraný je aktívny najmä cez deň.

„Komár pisklavý je náš najznámejší druh komára, ktorý ľudí obťažuje najmä podvečer a nadržanom. Môže prenášať pôvodcu západonílskej horúčky, ktorej prípady u ľudí boli zaznamenané v Českej republike, Rakúsku a Maďarsku. Ochorenie je podobné klieštovej encefalitíde. V prípade obidvoch infekcií ide väčšinou o bezpríznakový priebeh. Príznaky ochorenia sú podobné chrípke, pridružiť sa môže vyrážka. Komplikáciou je zápal centrálnej nervovej sústavy, t. j., ľudovo povedané, „zápal mozgu. Najohrozenejšou skupinou sú starší jedinci a osoby s oslabenou imunitou, u ktorých môže mať infekcia fatálne následky. Na rozdiel od klieštovej encefalitídy očkova-

nie proti západonílskej horúčke neexistuje“, konštatuje MUDr. Jana Kerlik z Odboru epidemiológie banskobystrického Regionálneho úradu verejného zdravotníctva.

Ochrana proti komárom spočíva okrem iného aj v individuálnej ochrane pred poštípáním. V čase výskytu komárov sa odporúča nepoužívať intenzívne osvetlenie, nosiť vhodný odev s dlhými rukávmi, nohavicami a ponožkami. Nepokryté časti tela chrániť repelentnými prípravkami, brániť vniknutiu komárov do miestnosti používaním sieťky na oknách a dverách. V rámci prevencie treba likvidovať komáre a ich potencionálne liahniská. Dôležité je zabraňovať zadržavaniu vody v nádobách ako črepníky, vedrá alebo krhly s vodou na balkónoch a záhradách.

ZP GASTRO servis, s.r.o.
 P. O. Box 25, 976 81 Podbrezová

Jedálny lístok 3. – 9. 8. 2020

Pondelok

Polievky: slovenská hubová, bulharská, pečivo.

• Zemiakovo-bryndzové pirohy so slaninou • Morčacie mäso s brusnicovou omáčkou, široké rezance • Bravčový rezeň prírodný, ryža, šalát • Škvarkové pagáče • Plnená bageta kuracím mäsom, so zeleninou.

Utorok

Polievky: slepačia, karfiolová, pečivo.

• Cestoviny s brokolicou a smotanovou omáčkou • Hydinové ražniči, zemiaková kaša, čalamáda • Bravčový guláš segedínsky, knedľa • Zemiakové knedličky čučoriedkové so strúhankou • Plnená bageta s údeninou.

Streda

Polievky: oravská fazuľová, rascová s vajcom, pečivo.

• Vyprázaný bravčový rezeň, zemiakový šalát s majonézou • Restovaná kačacia pečeň, hrášková ryža, čalamáda • Hovädzia pečenka milánska, cestovina • Palacinky s džemom a čokoládou • Plnená bageta s pikantným mäsom.

Štvrtok

Polievky: držková, roľnícka, pečivo.

• Lasagne s mäsom • Morčacie prsia plnené špenátom a syrom, ryža, šalát • Vyprázaný syr, zemiaky, tatárska omáčka • Buchty na pare s nutelou, maková posýпка, kakao • Plnená bageta s údeninou.

Piatok

Polievky: boršč s mäsom, sedliacka, pečivo.

• Ryba na vidiecky spôsob, zemiaky, cvikla • Kuracie stehno s kuriatkovou omáčkou, cestovina • Hovädzí guláš mexický, ryža, šalát • Žemľovka s tvarohom • Plnená bageta kuracím mäsom, so zeleninou.

Sobota

Polievka: krúpková, pečivo.

• Bulharský šalát s bravčovým mäsom, pečivo • Pečené morčacie stehno, červená kapusta, knedľa • Plnená bageta s údeninou.

Nedeľa

Polievka: furmanská, pečivo.

• Vyprázaná ryba, parížsky šalát • Hovädzie mäso námornícke, tarhoňa, cvikla • Plnená bageta s pikantným mäsom.

Spomienky

„Osud je občas veľmi krutý, nevráti čo raz vzal, zostanú iba spomienky a v srdci žiaľ.“

Dňa 13. júla uplynul jeden rok odvtedy, ako nás navždy opustil manžel, otec a starý otec

Ladislav BRENKUS z Pohronskej Polhory.

S láskou a úctou spomínajú manželka, deti a vnúčatá

...

Dňa 25. júla si pripomenieme siedme výročie odvtedy, ako nás navždy opustil náš drahý

Jozef KARAS z Valaskej.

S láskou a úctou spomínajú manželka Nina, deti s rodinami a priatelia

...

„Hoci si odišla a niet ťa medzi nami, v našich srdciach ostaneš navždy s nami.“

Dňa 31. júla uplynie prvý rok odvtedy, ako nás navždy opustila naša milovaná manželka, mama, stará a prastará mama

Ľudmila MARUŠKINOVÁ z Podbrezovej-Štiavničky.

S láskou a úctou spomína smútiaca rodina

Oznámenie

S hlbokým zármutkom oznamujeme, že 5. júna 2020 nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec

Eduard STRMEŇ z Podbrezovej.

Smútiaca rodina

Deň rodičov

Z podkladov z internetu spracoval T. Kubej

Deň matiek je deň, kedy sa vzdáva úcta matkám a materstvu a pripadá každoročne na druhú májovú nedeľu. Tento deň dopĺňa Deň otcov, ktorý oslavuje všetkých otcov, otcovstvo a vplyv otcov na spoločnosť, pričom je v kalendári vždy v tretiu júnovú nedeľu. Vedeli ste, že okrem týchto dní, ktoré sú venované každému rodičovi zvlášť, existuje aj samostatný Deň rodičov?

Deň rodičov vznikol v roku 1994 v USA, kedy vtedajší prezident Bill Clinton na Kongrese podpísal uznesenie pre uznanie a podporu úlohy rodičov pri výchove detí. Rodičia sú každodennými vychovávateľmi

a životnými vzormi, ktorí si zaslúžia našu úctu, vďaka a rešpekt za ich odovzdanosť, starostlivosť, hodnoty a rady. Postupom času sa z USA oslava Dňa rodičov rozšírila aj na ostatné kontinenty, až tento deň získal prívlastok svetový.

Návrh zákona, ktorý podal Bill Clinton, kongres USA jednomyselne prijal. Každá štvrtá júlová nedeľa v roku sa tak stala Dňom rodičov. Tento rok pripadá Deň rodičov na dátum 26. júl. Podľa amerického kongresu bol Deň rodičov založený na „uznanie a posilnenie úlohy rodičov pri výchove detí.“ Poukazuje na to, že je potrebné podporovať zodpovedné rodičovstvo a ukázať spoločnosti ideálne rodičovské vzory.

Ilustračné foto: pexels.com

Vedeli ste, že?

• Veterné mlyny sa na celom svete točia proti smeru hodinových ručičiek, iba v Írsku v smere.

• Bedminton patrí k najstarším športom na svete. Prvé doložené záznamy o tomto športe pochádzajú zo 7. storočia.

• Kone majú osem základných krvných skupín, človek má iba štyri.

• Gomofóbia je strach zo vzťahov, manželstva alebo nejakého spoločenského záväzku.

Neprehliadnite

S účinnosťou od piatka, 24. júla 2020, bude pokladnica v novom závode každý piatok zatvorená, otvorená bude v starom závode.

Stránkové dni pokladnice po novom: pokladnica starý závod – utorok, štvrtok, piatok; pokladnica nový závod – pondelok, stredu. Otváracie hodiny ostávajú nezmenené, od 7.30 do 15. hodiny.

Podniková predajňa ŽP a.s. je z dôvodu skráteného pracovného času momentálne otvorená od pondelka do štvrtka, v čase od 6.30 do 14.30 hod.

Prvý a posledný pracovný deň v mesiaci sa predaj neuskutočňuje z dôvodu účtovnej uzávierky.

Autor: PK	dvojica	T2	😊	bezpilotné lietadlo	lovíť (čes.)	abak	udieraj	😊	sprav tupým	neskôr	obyvateľ Očovej	áno (hov. čes.)	😊	T3	mákká stupnica
decibel			😊	sekaj dlátom				😊	omám, opi teba				😊	zvrtné zámeno	
Vojenské učilište			T4	bohvie (expr.)										rieka pri Omsku dolina	
patriaca Edkovi							vozidlo sirota (maď.)					grécky alkohol (hov.) len na Záhori			
😊	národy Európska norma							😊	prehovoril						
Emil (dom.)				veža (nem.) švajčiarska rieka					Massenetova opera poranenie						EČV Nitra
ruská rieka					zveda, hádka (zast.) časť tela						patriaci Nele biblické mesto				
Pomôcky: ÁRVA, ÚZO	zasieval druh písma						značka st. cigár neodýchuj v spánku					pokoj, kľud lepídlo			
rieka v starogréckom podsvetí							org. zlúčenina zápisník, notes					latinská predložka nepoživaj tekutinu			metropola Peru
MPZ Rumunská				alebo (čes.) atribút (skr.)					jemenský prístav mužské meno					Európska liga citoslovce vrčania	
lepenka				metropola Nórska dvojhláska					postav opevnenie osobné zámeno						
predpona (proti)														prvé husle	
bývalá talianska mena														ženské meno	

Musíme sa rozhodnúť, čo robiť nebudeme...(dokončenie v tajničke).

Železiari pokračujú v sérii víťazstiev

Z podkladov zpfutbal.sk spracoval T. Kubej

FK Železiarne Podbrezová – FC Petržalka 4:1 (3:0)

Góly: Grendel 2, Kukoľ, Krčula – Čerňanský.

Dňa 7. júla odohrali naši futbalisti ďalší prípravný zápas, keď na domácom trávniku hostili mužstvo FC Petržalka. V 9. minúte prišla prvá šanca zápasu. Z voľného kopu to priamo na bránu vyskúšal Erik Grendel, hosťujúci brankár jeho strelu vyrazil. O minútu neskôr skúsil z uhla prekvapiť petržalského brankára opäť Grendel, tentokrát jeho strelu Sokol spoľahlivo chytil. V 15. minúte to už aktívnemu Grendelovi vyšlo, keď sa svojou aktivitou dostal k lopte v šestnástke a hlavou otvoril skóre stretnutia. O minútu neskôr už mohlo byť vyrovnané, no priamy kop Gašparoviča skončil na spojnici Ludhovej brány. V 18. minúte sa Grendel presadil po druhýkrát, keď nekompromisne premenil pokutový kop. V 22. minúte pred-

vedol peknú individuálnu akciu Galčík, no s jeho strelou si Sokol poradil. O minútu neskôr poslal Galčík prudký striedaný center presne na nohu Kukoľa a ten zvýšil už na 3:0. V 42. minúte mohol zvýšiť hetrik Grendel, no jeho hlavičku výborne zneškodnil Sokol. Železiari tak odchádzali do kabíny s náskokom troch gólov.

Naši futbalisti začali aktívne aj druhý polčas. Už po troch minútach sa pred šestnástkou uvoľnil Ďatko a vyskúšal pozornosť novica v bráne hosťujúcej Shevchuka. V 57. minúte sme to opäť skúsili z diaľky, tentokrát preveril hosťujúceho brankára Špyrka. V 61. minúte to opäť skúsil Špyrka, no jeho prudká strela minula cieľ. V 64. minúte to z diaľky vyskúšal aj Bakaľa, Shevchuk jeho pokus s námahou vyrazil. V 70. minúte to už mohlo byť 4:0, keď krásna technická strela Krčulu len o milimetre minula hosťujúcu bránu. Ten istý hráč sa však dočkal v 78. minúte, keď zužitkoval výbornú prihrávku od Breznanika. Hostom sa podari-

lo znížiť v 83. minúte, keď sa z očí-vočí Ludhovi nemýlil Čerňanský. Záver zápasu už žiadne vzrušenie nepriniesol a naši chlapci tak zaskrhávali druhé víťazstvo v príprave.

Vladimír Cifranič, tréner Podbrezovej: „Prvý polčas bol z našej strany veľmi slušný. Dali sme tri pekné góly, boli sme aktívni a mali sme tam aj ďalšie šance. Takto by sme sa chceli prezentovať. V druhom polčase, po prestriedaní, tempo trochu opadlo. Myslím si však, že sme boli celý zápas jednoznačne lepší, futbalovejší. Musíme však takto hrať celých 90 minút, byť aktívni a nenechať súpera nadsúť sa. Musíme a chceme byť ešte viac dominantnejší a suverennejší.“

FK Železiarne Podbrezová: Ludha – Chvátal, Paraj, Pavlovčík, Kováčik, Kukoľ, Grendel, Špyrka, Ďatko, Galčík, Arevalo. **Striedali:** Breznanik, Pribula, Bakaľa, Krčula, Szetei, Zachara.

FC Petržalka: Sokol – Csery, Jenat, Nemec, Bojnák, Kolčák, Nagy, Gašparovič, Turčák, Pastorek, Bukovinský. **Striedali:** Krisztfán, Žiga, Sliacky, Čerňanský, Kusalík, Goncalves, Habovčík, Kiwior.

Roland Galčík bol aktívny v oboch zápasoch, no gól sa mu streliť nepodarilo

FK Železiarne Podbrezová – MFK Tatran Liptovský Mikuláš 3:0 (0:0)

Góly: Zachara, Grendel (11 m), Pavúk.

V sobotu, 18. júla, čakalo našich futbalistov ďalšie prípravné stretnutie. Tentokrát sme doma privítali MFK Tatran Liptovský Mikuláš. Prvá strela na bránu prišla v 10. minúte. Postaral sa o ňu Galčík, no s jeho pokusom nemal Lukš najmenší problém. V 13. minúte to Galčík skúsil opäť, tentokrát však jeho strele chýbala presnosť. V 18. minúte prišla prvá veľká šanca zápasu, o ktorú sa postaral hosťujúci Káčerík. Na hranici šestnástky sa výborne uvoľnil, no jeho technickú strelu výborne zneškodnil Ludha. V 25. minúte to po tretíkrát skúsil Galčík, proti bol však opäť Lukš, ktorý predviedol pekný zákrok. V 38. minúte podnikli Liptáci rýchly protiútok na konci ktorého bol Voško, no jeho strelu Ludha vyrazil. Hneď nato musel Ludha zasahovať opäť, tentokrát proti strele Bartoša. Do konca polčasu sa už nič zaujímavé neudialo a do kabín tak išli obe mužstvá za bezgólového stavu.

Druhý polčas začali lepšie hostia. Už po piatich minútach mal obrovskú šancu Voško, no fantastický zákrok predviedol na bránkovej čiare striedajúci Rehák. V 54. minúte to vyskúšal pohotovo vo vnútri šestnástky Špyrka, no jeho strele chýbala presnosť. O tri minúty neskôr našiel Grendel presným centrom hlavu Kukoľa, no jeho hlavička minula cieľ. V 60. minúte sa naši chlapci konečne dočkali, keď vyni-

kajúci Kukoľov center poslal hlavou do brány Mateusz Zachara – 1:0. V 64. minúte bol v pokutovom území faulovaný Krčula, loptu si na biely bod postavil Grendel a zvýšil už na 2:0. V 72. minúte mohli naši chlapci viesť už o tri góly, no akrobatické zakončenie Pavúka skončilo len na brvne Lukšovej brány. Ten istý hráč sa však už o tri minúty neskôr nemýlil a zvýšil na 3:0. V 80. minúte vyslal krásnu strelu Breznanik, skončila však len na brvne hosťujúcej brány. V závere stretnutia ešte mohli hostia znížiť, no nastrelili len konštrukciu Rehákovkej brány. Naši futbalisti tak v treťom prípravnom stretnutí zvíťazili nad MFK Tatran Liptovský Mikuláš 3:0.

Vladimír Cifranič, tréner Podbrezovej: „Prvý polčas nebol podľa našich predstáv. Hrali sme pomaly a po strate lopty zle prepínali do defenzívy. V ofenzíve sme zas mali slabý pohyb. Druhý polčas sme zvýšili pohyb, agresivitu, zlepšili pressing a náš výkon išiel hore. Vytvorili sme si aj šance a okrem gólov sme nastrelili aj trikrát brvno. Najmä v druhom polčase sme boli oveľa nebezpečnejší. S prvým polčasom ale nie sme spokojní. Nestáčí hrať iba 45 minút.“

FK Železiarne Podbrezová: Ludha – Chvátal, Pajer, Da Silva, Kováčik, Kukoľ, Grendel, Ďatko, Galčík, Arevalo, Zachara. **Striedali:** Breznanik, Pribula, Bakaľa, Krčula, Pavúk, Bartoš, Špyrka, Rehák.

MFK Tatran Liptovský Mikuláš: Lukš – Porubán, Krčík, Štrba, Staš, Laura, Gerát, Bartoš, Káčerík, Václavík, Voško. **Striedali:** Diviš, Maslo, Kováč, Baran, Kim, Krčík.

Radosť našich futbalistov po vstrelenom góle do siete Liptovského Mikuláša.

Foto: I. Kardhordová

Sto rokov organizovaného futbalu v Podbrezovej

Z archívnych podkladov spracoval T. Kubej

Mužstvá Podbrezovej napredovali z divízie do krajských majstrovstiev, v 80. rokoch postúpili do tretej a v 90. rokoch do druhej ligy, odkiaľ sa odrazili do druhej najvyššej slovenskej súťaže. Prelomovým pre podbrezovský futbal bolo obdobie na prelome tisícročí, kedy sa sústredil záujem na výchove mládeže.

Podbrezovský mládežnícky futbal napreduje od roku 1997, kedy po prvýkrát železiarne zorganizovali turnaj žiakov do 10 rokov „O pohár generálneho riaditeľa ŽP, a.s.“ V roku 2002 sa výchova podbrezovských mládežníckych tímov, s talentovanými hráčmi z celého

Horehronia, stala súčasťou celosvetového projektu Inter Campus. Táto spolupráca trvala do roku 2008. Mládežnícke družstvá majú v súčasnosti pridelený štatút útvaru talentovanej mládeže prvej kategórie.

Silnú futbalovú základňu na Horehroní vytvárajú železiarne od roku 2006, kedy došlo k zlúčeniu dvoch najväčších oddielov, Podbrezovej a Brezna. Vznikol tak Futbalový oddiel ŽP Šport. S týmto krokom súvisela modernizácia štadiónov v Brezne, Podbrezovej, Valaskej a priľahlých obciach, ktoré dnes slúžia predovšetkým mládežníckym družstvám, od prípraviek až po starších dorastencov U-19.

V roku 2012 bola dokončená re-

konštrukcia štadióna v Podbrezovej – časť Skalica, kde bol položený umelý trávnik najnovších parametrov, vybudované boli kryté tribúny a umelé osvetlenie.

V roku 2009 sa Podbrezová zapísala do dejín slovenského futbalu hneď dvakrát. Spolu s FK Dukla Banská Bystrica a MFK Dubnica nad Váhom vytvorili progresívny projekt „F Partner“, zastrešujúci športové, marketingové a ekonomické aktivity oddielov. Oveľa väčším krokom bolo odstúpenie „A“ mužstva z prebiehajúcej súťaže prvej ligy. Dôvodom boli dlhodobé neprofesionálne výkony slovenských arbitrov, ktoré poškodzovali dobré meno podbrezovského mužstva.

Muži Podbrezovej sú pravidelným účastníkom druhej futbalovej ligy, do ktorej „A“ – mužstvo postúpilo v sezóne 1997/1998. Pre účinkovanie „A“ – mužstva v druhej lige bolo dlho najúspešnejším výsledkom tretie miesto v sezóne 1999/2000, ktoré futbalisti zopakovali aj v ďalšej sezóne. Okrem toho je úspechom určite aj postup do semifinále Slovenského pohára v sezóne 2001/2002. Po opätovnom postupe do druhej ligy v ročníku 2010/2011 naši muži v nasledujúcich dvoch sezónach zhodne obsadili druhé miesto. V ročníku 2013/2014 sa železiarom podarilo splniť vytúžený cieľ – postup do najvyššej súťaže Fortuna ligy. Od 1. júna 2017 sa klub premenoval na FK Železiarne Podbrezová. V roku 2019 sa však našim futbalistom nepodarilo udržať v najvyššej slovenskej súťaži a momentálne hrajú opäť druhú ligu.

V klube pôsobili viaceri hráčov, pre ktorých boli roky v bordovo-sivých dresoch skvelým odrazovým

mostíkom. Marek Bažík sa stal majstrom Slovenska so Žilinou, pod Dubňom pôsobili aj niekdajší hrajúci asistent Milan Nemeč a Peter Štyvar. V Dukle Banská Bystrica odvádzal výborné služby Michal Pančík, v posledných rokoch tam pôsobili aj Matúš Turňa, Saša Savič či Ján Nosko. V FK Senica pôsobil aj dlhoročný kapitán železiarov Ján Gajdošík.

Kvalitnú prácu s mládežou potvrdzujú Juraj Kucka, ktorý cez MFK Ružomberok a AC Sparta Praha prestúpil do talianskeho F.C. Genoa, neskôr do AC Miláno, tureckého Trabzonspor a aktuálne je hráčom Parma Calcio, či Michal Breznanik, ktorý v drese ŠK Slovan Bratislava získal majstrovský titul aj Slovenský pohár. Neskôr hral za Slovan Liberec, Amkar Perm, AC Sparta Praha, FK Dukla Praha a v lete 2016 sa vrátil do nášho klubu. Začiatkom júla podpísal tento hráč nový kontrakt, a tak ho budeme v podbrezovskom drese vidieť aj v nadchádzajúcej sezóne.